

Príloha č. 1 zápisnice zo zasadnutia Študentskej komory Akademického senátu FMFI UK z 4.5.2020.

Komentár k pozmeňujúcim návrhom Študentskej komory Akademického senátu k študijnému poriadku FMFI UK (finálna verzia). Posledným dvom pozmeňujúcim návrhom ŠKAS nezaujala spoločné stanovisko vzhľadom na to, že dané návrhy boli zverejnené po zasadnutí ŠKAS.

3. Pozmeňujúce návrhy k čl. 13 ods. 8 (predkladateľ: D. Pardubská)

Čl. 13 Skúška (8) pojednáva o počte opravných termínov, Univerzitný ŠP predpisuje jeden opravný termín, umožňuje však úpravu. Navrhovaná zmena je v súlade s tým, čo fakulta môže zmeniť:

Univerzita:

„Ak bol študent na riadnom termíne skúšky hodnotený známkou FX alebo sa včas neprihlásil na niektorý z riadnych termínov skúšky, má **právo na jeden** opravný termín.“

Fakulta:

„Ak bol študent na riadnom termíne skúšky hodnotený z predmetu známkou FX alebo sa včas neprihlásil na niektorý z riadnych termínov skúšky, má **právo na dva** opravné termíny; pri opakovanom zapísaní si predmetu má študent právo na jeden opravný termín.“

Pozmeňujúci návrh: *nahradiť navrhované znenie Študijného poriadku FMFI UK znením zo Študijného poriadku UK (v prípade potreby vykonať súvisiace úpravy tam, kde si to akceptovanie pozmeňujúceho návrhu vyžaduje)*

Odôvodnenie:

1. Prvým dôvodom je to, že sa fakulta zvykla/zvykne hlásiť ku kvalite štúdia a študentov. Odklon od univerzitného ŠP býval prítvrdením, odôvodňovali sme ho dôrazom na kvalitu. Podľa môjho názoru fakulta navrhovaným odklonom od univerzitného ŠP nevysielala dobrý signál smerom k univerzite .

Nie je pravda, že by sme dva opravné termíny pri prvom zápise predmetu potrebovali preto, že máme vyššie nároky. Na prvom/riadnom termíne študent zistí, že možno niečo podcenil, že niečo nevie, že sa vyžaduje iná hĺbka zvládnutia látky ako predpokladal a pri druhom pokuse už nemá dôvod nebyť pripravený.

2. Druhým dôvodom je to, že som presvedčená, že dva opravné termíny sú v skutočnosti proti študentom. Množstvo termínov, ktoré majú k dispozícii, de facto znižuje dôležitosť prípravy na skúšku a počet dní, ktoré sa študenti predmetu venujú. Niektorí kolegovia argumentujú, že mali študentov, ktorým ďalší termín pomohol. Ruku na srdce – kolíki z nás sa stretli s tým, že pri skúške narazili na nevedomosť študenta odôvodnenú tým, že k tejto téme sa nedostal? Mnou navrhované zachovanie jedného opravného termínu nie je zníženie počtu opravných termínov z 2 na 1 ale je znížením CELKOVÉHO počtu skúškových pokusov z 5 na 4.

Stanovisko ŠKAS:

Študentská komora Akademického senátu ako volení zástupcovia študentov fakulty dôrazne odmieta predložený pozmeňujúci návrh ako celok s nasledujúcim odôvodnením:

Máme stále za to, že fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK má dlhoročnú tradíciu vyžadovať od študentov vyššie nasadenie, ktoré nie je na väčšine dnešných vysokých škôl, žiaľ, vyžadované. Svedčí o tom aj skutočnosť, koľko študentov zanechá štúdiom v prvom roku štúdia. Ak by sme už nepožadovali od našich študentov "kvalitu", tak by na našich chodbách bol výrazne väčší počet študentov.

Študentská komora Akademického senátu sa taktiež nestotožňuje s tvrdením, že "*odklonom od univerzitného ŠP nevysielala dobrý signál smerom k univerzite*". Študijný poriadok UK nie je dokumentom o kvalite vysokoškolského štúdia, ale dokumentom o minimálnej úrovni práv a povinností študentov pre celú UK. Kvalita štúdia sa nedá redukovať na počet opravných termínov, nepovažujeme za vhodné "vynucovať" kvalitu štúdia cez znižovanie počtu opravných termínov voči aktuálnemu stavu. V takom prípade by najkvalitnejšie štúdium bolo bez opravných termínov. Pripomíname, že členovia Študentskej komory Akademického senátu, ktorí sú zároveň členmi Pedagogickej komisie a Koncepčnej a právnej komisie, sami zahlasovali počas tvorby fakultného Študijného poriadku za ponechanie súčasnej 20 kreditovej hranice v kontrolnej etape štúdia po prvom semestri. Aj my sami bojujeme "za tú najvyššiu métu, aká sa len dá dosiahnuť" - za kvalitu, no cestu nevidíme v neustálom sprísňovaní pravidiel podľa subjektívnych kritérií.

Po druhé, Študentská komora nemá vedomosť, že na iných fakultách UK by sa pri tvorbe, či novelizácií ich vlastných študijných poriadkov uberali cestou zníženia počtu opravných termínov. Máme za to, že smerom k UK, ale všeobecne aj k verejnosti vysielame pozitívny signál, že dávame šancu aj tým študentom, ktorí majú zo svojich stredných škôl slabšie základy.

Je to známy fakt, že prichádzajúci prváci sú čím ďalej tým menej pripravení zo stredných škôl na štúdium na našej fakulte. Sylaby predmetov sa škrtajú, skracujú a informácie postupne strácajú na homogenite. Prechod zo strednej na vysokú školu je priepastný. Toto sa týka zmeny prijímania a dostávania informácií pasívnou formou k aktívnej až voluntárnej, ktorá vyžaduje istý stupeň disciplíny, vytrvalosti a samostatnosti. Trestať študentov, ktorí nemali to „šťastie“ a mali možnosť chodiť len na „spádovú“ strednú školu, nám nepride spravodlivé. Zníženie počtu opravných termínov môže týchto ľudí po prvotnom neúspechu odradiť od ďalšieho štúdia, aj za predpokladu, že majú „na to“, aby úspešne ukončili štúdium. Toto sa týka všetkých stupňov a rokov štúdia. Ako bolo vyššie napísané, každý predmet je pre študenta niečím novým, kde musí nadobudnúť určitú, doposiaľ nepoznanú znalosť / vedomosť.

Tiež je potrebné uviesť fakt, že práve doc. Pardubská volala na univerzitnej úrovni k zníženiu počtu opravných termínov, jej názor bol však menšinový. Vzhľadom na skutočnosť, že fakulty majú vlastné ŠP, ktoré si môžu upraviť "pozitívnejšie" voči ŠP UK, návrh o zmene počtu opravných termínov v AS UK prešiel aj hlasmi študentov s tým, že fakulty si dva opravné termíny ponechajú prostredníctvom svojich fakultných študijných poriadkov.

Radi by sme uviedli, že ŠP nikdy nebude vyhovovať všetkým, to ani predkladaný materiál nemá v úmysle, má byť demokratickým kompromisom naprieč celým názorovým spektrom členov AS / vedenia fakulty / garantov študijných programov.

V prípade, že môj návrh neprejde, navrhujem kompromisný návrh, ktorý je modifikovanou formuláciou pred viacerých rokov:

„Ak bol študent na riadnom termíne skúšky hodnotený z predmetu známkou FX alebo sa včas neprihlásil na niektorý z riadnych termínov skúšky, má právo na jeden opravný termín. Je v právomoci vyučujúceho umožniť pri prvom zápise predmetu aj druhý opravný termín. O počte opravných termínov informuje vyučujúci predmetu na začiatku výučbovej časti semestra. Pri opakovanom zapísaní si predmetu má študent právo na jeden opravný termín.“

Doplnenie odôvodnenia: Takéto znenie nie je v spore s tým, že každý študent má nárok na rovnaké podmienky – každý študent daného predmetu má v zmysle návrhu zaručené rovnaké podmienky.

Stanovisko ŠKAS:

Nesúhlasíme s pozmeňujúcim návrhom vo všeobecnosti. Pri tomto návrhu sa argumentuje údajnou rovnosťou podmienok pri predmete. Avšak, dovolíme si tvrdiť, že súbor predmetov, ktoré študent absolvuje, nazývame študijným programom. Ak by sme brali situáciu, že máme modulárne štúdium, teda, že každý študent si zapisuje podľa svojho vedomia, svedomia a záujmu predmety, ktoré chce absolvovať, bolo by to sčasti akceptovateľné. Avšak vzhľadom na momentálny stav zákona o vysokých školách; študijné programy sa skladajú z predmetov, nie naopak. Návrhom sa nezaručuje rovnosť voči všetkým predmetom toho-ktorého študijného programu.

Toto by mohlo viesť k tomu, že na predmete X, ktorý je povinný, bude študentom umožnené vykonať len jeden opravný termín a na ďalšom predmete Y (voliteľný) sú/budú dva opravné termíny. Toto nedáva rovnosť šancí. Taktiež, jeden rok môže byť na tomto predmete umožnené vykonať 2 opravné termíny, druhý rok na tom istom predmete môže byť dovolené vykonať len jeden opravný termín.

Nechceme, aby sa naša fakulta stala miestom, kde pri hodnotení prevláda subjektivita. Pri popísanej voľnosti by si študenti začali voliť predmety aj podľa toho, či má jeden alebo dva opravné termíny, čo nevedie k ich kvalitnému vzdelaniu.

Súčasne sa naskytajú otázky typu, napr.:

Vyučujúci rozhoduje len o jednom študentovi, či celej skupine?

Ako má študent vnímať rovnosť šancí na úspešne absolvovanie predmetu, ak splní na oko “identické” podmienky ako študent, ktorému bolo umožnené vykonať 2. opravný termín a jemu to nebolo umožnené? Má potom fakulta každé skúškové obdobie čeliť súdnym sporom a sťažnostiam študentov?

Ako navrhovateľka odstráni subjektivitu udeľovania 2. opravného termínu, ktorá môže vzniknúť tak, že jeden rok vyučujúci umožní, a druhý rok každému odmietne (za predpokladu plošného udelenia)? Bude vyučujúci argumentovať, že tento ročník je “špekulantský”, tak mu druhý opravný termín neudelí? Budú kritériá hodnotenia predmetu založené na sympatiách a antipatiách k študentom?

Apropo, domnievame sa, že tento pozmeňujúci návrh by neprešiel cez právne oddelenie Rektorátu UK či Právnu komisiu AS UK. Návrh nabáda na subjektivitu, nerovnoprávnosť a diskrimináciu študentov.

[súvisí s prvým odsekom] Povinne voliteľný predmet A má 1 opravný termín, pričom povinne voliteľný predmet B má 2 opravné. Oba majú rovnaký počet kreditov. 1. je nespravodlivé, že jeden má viac ako druhý, teda nie sú v tomto cca rovnaké, hoci “odmena” za ne je rovnaká. A zároveň, pri rozhodovaní sa, na ktorý predmet sa študent zapíše bude rozhodovať aj počet opravných termínov. Tým pádom potenciálne zaujímavejší predmet môže stratiť študentov len preto, že má iba 1 opravný termín.

Zároveň by malo byť asi v informačnom liste, koľko opravných predmetov má predmet. Nemalo by to byť na “dobré slovo”.

4. Pozmeňujúci návrh k čl. 18 ods. 3 (predkladateľ: D. Pardubská)

Čl. 18 Zmena študijného programu v rámci UK

„(3) O zmenu bakalárskeho študijného programu so štandardnou dĺžkou štúdia tri akademické roky na bakalársky študijný program so štandardnou dĺžkou štúdia štyri akademické roky (konverzný študijný program) môže študent prvého roku bakalárskeho štúdia požiadať aj do konca štvrtého týždňa výučbovej časti zimného semestra. Takýto študent žiadajúci o zmenu študijného programu nemusí preukázať splnenie podmienok podľa odseku 2 písm. a) a b).“

Pozmeňujúci návrh: vynechať odsek 3 ako celok

Odôvodnenie:

1. Prvým dôvodom je to, že takáto zmena neprimerane narúša výučbu počas semestra. Konverzný a trojročný študijný program by mali mať v prvom ročníku rôznu skladbu predmetov, dĺžka semestra je v prípade trojročného aj konverzného programu rovnaká, prechod na iný študijný program po tretine semestra je preto komplikovaný.
2. Druhým dôvodom je to, že som proti tomu, aby na konverzné štúdium mohli ísť absolventi gymnázia preto, že majú zlé znalosti a zlé výsledky z gymnázia. Navrhované znenie na to priam vyzýva.
3. No a tretím dôvodom je to, že si vzhľadom k diskusiám o možnosti prestupu po ZS myslím, že je to na úrovni univerzity nepriechodné.

Myslím, že existencia bezplatného konverzného študijného programu je nedomyslená, pretože čiastočne rieši dôsledky namiesto príčin. A to aj v situácii, keď príčinou je nezodpovedný prístup uchádzača na strednej škole. Konverzné mgr. štúdium je určené pre tých študentov, ktorí absolvovali „iný“ bc. program a preto dostávajú rok štúdia navyše, aby poznatky z bc. štúdia dohnali. V tomto zmysle nemám nič proti tomu, aby na konverzné bc. štúdium boli prijímaní študenti, ktorí nie sú absolventami gymnázia, ktorého zmyslom je príprava na vysokú školu.

Prijímacie konanie, ktoré preverovalo pripravenosť uchádzača o štúdium, sme zrušili, aby sme každého uchádzača bez ohľadu na jeho kvalitu udržali na fakulte. Nepovažujem za správne, aby sme toto prijímacie konanie nahrádzali (na niektorých programoch) výučbou v prvých troch/štyroch týždňoch. Racionálnejšie by bolo preveriť vedomosti študentov na začiatku/pred alebo tesne po zápise, teda pred začiatkom výučbovej časti.

Stanovisko ŠKAS:

Odmietame pozmeňujúci návrh vo všetkých namietaných bodoch. Máme za to, že doba / obdobie, do ktorého je možné prestúpiť z 3-ročného na 4-ročné štúdium, je adekvátne a nenarušuje hladký priebeh vyučovania. Prvý mesiac na vysokej škole je pre poslucháča kritický, počas prvých dní nevie (doslova) primerane odhadnúť, či je preberaná látka pre neho ťažká, keďže implicitne predpokladá, že štúdium nie je ľahké.

Musíme rozlišovať medzi bezproblémovým priebehom štúdia, miernymi zádrhelmi a trápením. Tiež sa nestotožňujeme s argumentmi, že prechod v tretine semestra je komplikovaný, najmä ak pôjde o prechod z vysokoškolskej látky na stredoškolské učivo.

Konverzné štúdium je koncipované tak, že prehľbuje znalosti zo strednej školy (hlavne tzv. „nultý ročník“). Má pomalšie tempo so zreteľom na medzery študenta. Navrhovaný odsek, ktorý žiada navrhovateľka odstrániť, ruší a devalvuje pôvodnú myšlienku konverzného štúdia. Ak nazrieme na FIIT STU, tá dlhodobo poskytuje konverzné študijné programy aj pre študentov, ktorí by inak vzhľadom na ich dosiahnuté vedomosti zo strednej školy neuspeli v štúdiu.

Ďalší nešvár, ktorý sa vyskytuje, absolútne nereflektuje realie slovenských stredných škôl. Študenti, ktorí chcú ďalej pokračovať v štúdiu na vysokej škole, si cielene nevyberajú strednú školu, ktorá poskytuje len podpriemerné vzdelanie. Tiež, nie všetci študenti majú možnosť študovať v Bratislave, ktorá má vo všeobecnosti dobrú úroveň stredných škôl. Niektorí sú odkázaní na stredné školy v oblasti svojho bydliska – spádovú strednú školu. Táto škola nemusí poskytovať potrebnú kvalitu, no študent nemá na výber inú, keďže v jeho tesnej blízkosti sa žiadna iná vyskytovať nemusí.

Používať termín „*keď príčinou je nezodpovedný prístup uchádzača na strednej škole*“ hraničí s ignoráciou príčin nedostatočnej kvality stredných škôl a automaticky predpokladá, že vinným za nedostatočné vedomosti je maturant. Avšak, toto nie je meritom prejednávanej veci.

V súčasnosti, v roku 2020, toto môže byť veľmi žiadaná alternatíva, keďže terajší uchádzači, ktorí sa hlásia na vysoké školy, nemali možnosť si komplexne (v rámci štandardizovaného testovania NÚCEM a/alebo SCIO vzhľadom na reštrikcie) otestovať dosiahnuté vedomosti získané počas strednej školy. Taktiež, nemali šancu ani absolvovať externú časť maturity. Netestovaný študent môže poľahky nadobudnúť pocit dostatku “kvalitných” vedomostí. Nie je to vinou študenta, že nadobudol tento pocit, ale úrovňou toho-ktorého vzdelávacieho zariadenia. Našou úlohou je / bude poskytnúť týmto študentom kvalitné štúdium, ktoré by inak nedostali. Nie je náhodou primárnym poslaním fakulty (univerzity) poskytovať vzdelanie?

Netreba zabúdať (a ako už sme spomenuli), že Študijný poriadok je kompromisom. Ak niektorá odborná sekcia (napr. tá, ktorá je zodpovedná za “niektoré programy”) sa neuznesie o návrhu na zavedenie konverzných programov, táto otázka bude irelevantná.

P. navrhovateľka isto aj z vlastnej skúsenosti vie, že prvý mesiac je obdobie, po ktorom veľká časť študentov prvého ročníka končí svoje štúdium preto, lebo im príde príliš náročné. Títo sa neprihlásia znova. Buď sa prihlásia na iný odbor alebo na inú fakultu. Toto v podstate znamená stratu týchto študentov (natrvalo). Práve tento odsek ŠP im dáva šancu zostať na fakulte a správu, že si uvedomujeme, že môže byť štúdium pre nich náročné, ale nechceme ich stratiť, ale dať im šancu práve prostredníctvom konverzného študijného programu.

5. Pozmeňujúci návrh k čl. 19 ods. 3 (predkladateľ: D. Pardubská)

Čl. 19 Uznávanie absolvovania predmetov

„(3) *Absolvovanie štátnych skúšok nemožno uznať.*“

Pozmeňujúci návrh: *vynechať odsek 3 ako celok*

Odôvodnenie:

Ak fakulta stratí akreditáciu na nejaký program v čase prerušenia štúdia študenta, ktorý už má vykonanú štátnu skúšku (napr. obhajoba záverečnej práce), musí študent prestúpiť na príbuzný študijný program. V tejto situácii je možné, že obhájená záverečná práca spĺňa podmienky kladené na záverečnú prácu v novom študijnom programe.

Stanovisko ŠKAS:

K tomuto pozmeňujúcemu návrhu Študentská komora nedokáže zaujať stanovisko, preto sa jej členovia pri hlasovaní o pozmeňujúcom návrhu zdržia hlasovania. Chceme však poznamenať, že štátna skúška a aj obhajoba záverečnej práce sú špecifické predmety a umožnenie ich uznávania kvalitu štúdia nezvýši (študent bude vyhodnotený zo štúdia, pretože neurobí niektorú štátnicu, a vráti sa späť a nechá si štátnu skúšku uznať - aký signál to bude zo strany fakulty smerom k univerzite?).

Pozmeňujúci návrh k čl. 52 (predkladateľ: D. Pardubská)

Čl. 52 Zmiernenie tvrdosti študijného poriadku

„d) umožniť vykonať druhý opravný termín skúšky najvyšš jedného predmetu v období mimo skúškového obdobia semestra, v ktorom študent absolvoval štúdium predmetu,“

Pozmeňujúci návrh: vynechať písmeno d)

Odôvodnenie:

Možnosť v odôvodnených prípadoch udeliť výnimku z termínov fakultného harmonogramu štúdia je uvedená v odseku a) toho istého článku.

Stanovisko ŠKAS:

Študentská komora AS prijatie pozmeňujúceho návrhu nepodporuje. Podľa našich vedomostí až do prijatia Študijného poriadku v roku 2009 bolo možné konať druhé opravné termíny skúšok do konca letného semestra. Bod d) nevnímame ako duplicitnosť, len taxatívne (podrobné) vymenovanie toho, čo sa považuje za zmiernenie tvrdosti štúdia.

Ceníme si, že nie je namietaná vecná stránka predkladaného článku, len “legislatívno-technický” aspekt.

Máme predstavu, že táto možnosť sa bude využívať predovšetkým v prvom roku bc. štúdia pri študentoch, ktorí sú usilovní, ale dlhšie im trvá obsiahnutie učiva. Ďalším aspektom je, že poruchy učenia u študentov sú čoraz častejšie. Niektorí o tom nemusia “vedieť”, resp. nemusia byť registrovaní v Centre špecifických potrieb (z rôznych príčin). Ide teda aj o zrovnoprávnenie “nešpecifických” študentov so študentmi so špecifickými potrebami v možnosti vykonať skúšky mimo skúškového obdobia na základe žiadosti.

Pozn: vzhľadom na skutočnosť, že posledné stretnutie ŠKAS sa uskutočnilo dňa 4.5.2020 (videokonferenčne v súlade s novelizovaným zákonom o vysokých školách) a posledné dva návrhy (od Dr. Demetrian) boli predložené po uskutočnenom stretnutí. Študentská komora Akademického senátu nemohla pre „krátkosť času“ zaujať stanovisko, preto tieto stanoviská je možné chápať ako osobný názor podpredsedu Študentskej komory Akademického senátu.

Pozmeňujúci návrh k čl. 13 ods. 4 (predkladateľ: M. Demetrian)

Čl. 13 Skúška

„(4) Vyučujúci vypíše najneskôr tri týždne pred skončením výučbovej časti semestra najmenej tri termíny skúšky so zreteľom na ich rovnomerné rozloženie v skúškovom období semestra a stanoví podmienky pre prihlasovanie a odhlasovanie na jednotlivé termíny skúšky.“

Článok 13 odsek 4 nahradiť novým znením:

„(4) Vyučujúci vypíše najneskôr tri týždne pred koncom výučbovej časti semestra riadne termíny skúšok a určí podmienky prihlasovania sa a odhlasovania sa z termínov.“

Odôvodnenie:

Je pravidlom, že máme malé predmety kde sa skúšky v počte 3 nikdy nevypisujú a nie je správne, aby sa prijímali predpisy, o ktorých dopredu vieme, že sa nebudú dodržiavať. Túto formu nie sme povinní prepisovať zo ŠP UK.

Stanovisko ŠKAS:

Problémom je vynechanie slovného spojenia “so zreteľom na ich rovnomerné rozloženie v skúškovom období semestra”. Existujú predmety, na ktorých sa aj v dnešných časoch stáva to, že sú dve skúšky z toho istého predmetu v jeden týždeň. Toto má zabezpečiť, aby termíny skúšok boli kladené rozumne, a tým boli študenti chránení. V navrhovanom znení ŠP je kladená povinnosť opraviť skúškovú písomku (“skúšku”) do troch dní od jej uskutočnenia. Vo vyššie uvedenom prípade sa študent dostane k výsledku skúšky v horizonte jedného dňa od konania ďalšieho termínu.

Pozmeňujúce návrhy k čl. 13 ods. 8 (M. Demetrian)

Článok 13 odsek 8 nahradiť novým znením:

„(8) Ak bol študent na riadnom termíne skúšky hodnotený z predmetu známku FX alebo sa včas neprihlásil na niektorý z riadnych termínov skúšky, má právo na dva opravné termíny.“

Odôvodnenie:

Nevidím dôvod, prečo by riadne a opakované absolvovanie predmetu mali byť odlišné. Skôr je praxou aj tak dávať študentom druhý opravný termín.

Stanovisko ŠKAS:

Pozmeňujúci návrh je výrazný „proštudentský“ krok. Navrhovateľ upozorňuje na fakt, že jeho návrh v prevažnej časti len legitimizuje aplikačnú prax vykonávanú pri opakovanom zápise. Súčasne odpadná vyučujúcim „povinnosť ostro“ sledovať, či študent má zapísaný predmet prvýkrát, alebo ho má opakovane zapísaný.